

Kääpiökasvuisuus – päivitys / kesäkuu 2017

Lähde: <http://www.scandinavianragdoll.com/update-of-the-problem-with-dwarfism/>
Teksti: Tuija Peura

Viime kuukausien aikana Scandinavian Ragdoll Club (SRC) on tutkinut ja analysoinut tiedossa olevien kääpiöpentujen sukutauluja. Yhteistä kaikille kääpiöpennuille on, että niillä kaikilla on sukutaulussa Patriarca Gucci sekä isän että emon puolella. Joissakin tapauksissa Gucci on vasta 8-9. polvessa ja jatkossa yhä kauempana. Koska Guccia ei siis huomaa heti ensi silmäyksellä, onkin ensiarvoisen tärkeää, että kasvattajat todellakin perehtyvät kasvatuskissojensa sukutauluihin suunnitellessaan astutuksia. Guccin syntymäaika on 18.3.2001, joten tutkittava on tuohon asti.

Kerätty materiaali on SLU:n (Swedish University of Agricultural Sciences) tutkimusprojektin perustana. Tutkimusprojekti on saanut 2 vuotisen apurahan Agrian ja Svenka Kennelklubbenin tutkimusrahostosta. SRC on myös keskustellut SVERAKin terveystoimikunnan kanssa, joka on myös saanut kerätyn materiaalin käyttöönsä.

Kesäkuussa 2017 tiedossa on noin 40 sairastunutta pentua, joista suurin osa on rekisteröity SVERAKin rekisteriin. Muualtakin kuin Ruotsista tapauksia on tullut tietoon. Kaikilla sairastuneilla pennuilla on sama perinnöllinen tausta.

Tilastotietoa viime vuosilta

Kaikkien Ruotsissa kasvatettujen FIFe-kasvattajien pentueiden sukutaulut löytyvät julkisesta FindUs-tietokannasta (<http://stambok.sverak.se/>). Vuosina 2015 ja 2016 on tehty yhteensä 80 astutusta, joissa Gucci on sekä isän että emon sukutaulussa. (Yhteensä samana aikana ragdoll-pentueita rekisteröitiin noin 1050-1150).

Näistä 80 pentueesta 18:ssa eli 22,5 %:ssa syntyi yksi tai useampi kääpiöpentu. Tiedot on kerätty FindUs-tietokannasta ja kääpiöpentujen lukumäärä on se, joka on ollut SRC:llä tiedossa. On edelleen mahdollista, ettei kaikkia tapauksia ole tullut SRC:n tietoon, joten osuus ja näin ollen riski voi olla suurempi.

	Pentueita, joissa Gucci tuplattu	Pentueita, joissa tiedossa olevia kääpi- öitä	Sairastuneiden pentueiden osuus
2015	33	7	21,2 %
2016	47	11	23,4 %
2015-2016 yht.	80	18	22,5%

Lähde: FindUs
<http://stambok.sverak.se/>

”Matalan riskin” linjat

SRC on löytänyt 3 Seier's Prima Donnan (Guccin tytär) jälkeläistä, joiden linjat eivät ole tuottaneet yhtään tiedossa olevaa kääpiötä ruotsalaisissa kissaloissa vuoden 2010 jälkeen, vaikka ne on astutettu tunnetuilla kantajilla tai kissoilla,

joilla on tunnettu kantaja lähellä sukutaulussa. Nämä 3 kissaa ovat Hvenhildas Rufus, Hvenhildas Rakel and Hvenhildas Ulrik. SRC huomauttaa kuitenkin, että Prima Donnan jälkeläisissä on muita aktiivisessa kasvatuksessa olevaa linjoja, joita ei voida pitää matalan riskin linjoina.

Edellä mainituista 80 astutuksesta 22 oli sellaisia, joissa oli yksi näistä "matalan riskin" kissoista joko toisella sukupuun haarassa tai molemmissa haaroissa. Näissä yhdistelmissä ei ole ollut yhtään SRC:n tietoon tullutta kääpiötapausta.

Jos nämä 22 jätetään laskelmissa huomioimatta, jäljelle jää 58 pentuetta (80-22=58), joista 18:ssa syntyi vähintään yksi kääpiöpentu. Prosenteissa tämä tarkoittaa **31 %:n riskiä saada kääpiöpentue, jos sukutaulussa tuplaantuu Gucci.**

	Pentueita, joissa Gucci tuplattu	Pentueita, joissa tiedossa olevia kääpiöitä	Sairastuneiden pentueiden osuus	Pentueita, joissa Gucci tuplattu / pois lukien "matalan riskin linjat"	Sairastuneiden pentueiden osuus / pois lukien "matalan riskin linjat"
2015	33	7	21,2 %	27	25,9 %
2016	47	11	23,4 %	31	35,5 %
2015-2016 yht.	80	18	22,5 %	58	31,0 %

Lähde: FindUs
<http://stambok.sverak.se/>

Yhteenveto ja kasvatussuositukset

Tutkitun materiaalin perusteella SRC suosittelee edelleen olla yhdistämättä Gucci-linjoja keskenään. SRC suosittelee myös kasvattajia käyttämään tervettä järkeä kasvattaessaan em. "matalan riskin" linjoilla, koska tieto voi muuttua yhtäkkiä, jos näistäkin linjoista syntyy kääpiöpentu.

SRC haluaa korostaa, että on tärkeää tehdä astutuksia, joissa ei ole Guccin linjoja ollenkaan, jos vaan suinkin mahdollista. On tärkeää estää Guccin leviäminen yhä useampaan linjaan.

Matalan riskin linjojen selvittäminen on tärkeää jatkoon ja geneettisen monimuotoisuuden kannalta. Tämä käy yhä tärkeämmäksi, jos geenivirhettä ei onnistuta löytämään ja DNA-testi ei tule mahdolliseksi. Yhteistyöllä ja keräämällä tietoa voidaan löytää linjoja, jotka mahdollisesti ovat "turvallisia". SRC ottaa edelleen vastaan vihjeitä ja ajatuksia, myös nimettömänä. SRC:n sivuilla on edelleen vihjelomake. <http://www.scandinavianragdoll.com/halsa/dvargvaxt/tips/>

Luonnollisestikaan kaikki kissat, joilla on Gucci sukutaulussa, eivät ole kääpiökasvuisuutta aiheuttavan geenivirheen kantajia. Jos on kyse resessiivisestä geenistä, kuten oletetaan, on kullakin kantajan ensimmäisen sukupolven jälkeläisellä 50 % todennäköisyys olla kantaja. Jotta voisi arvella onko jollakin kissalla matala riski olla kantaja, pitäisi se olla astutettu useita kertoja kantajalla ja tietoa pitäisi olla useamman sukupolven ajalta. - Huom! Silti kyse on silloinkin vain arvauksesta. Resessiivinen geeni voi pysyä piilossa.

Lopuksi

SRC kiittää kaikista vihjeistä ja kaikesta tiedosta, mitä he ovat saaneet.

SRC pyytää kasvattajia olemaan avoimia ja jakamaan kokemuksiaan muiden kasvattajien kanssa.

On jokaisen etu, että saamme tietää, mikä on kantajien tilanne ja onko niitä kissojemme sukutauluissa, varsinkin kun DNA-testiä ei ole käytettävissä. SRC on saanut tiedot edellyttäen, että niitä käsitellään nimettömänä eikä SRC voi näin ollen julkaista sairastuneiden pentujen nimiä eikä kasvattajia, joille näitä on syntynyt. SRC olettaa, että jatkossakin tiedon saaminen näin on helpompaa.